

צדיקות בקבר הצדיק [1]

ראש-הישיבה הניטע בי בתימהון, כרוצה לומר: 'וכי אינך יודע מה עליך לעשות? הפתרון הוא פשוט מאוד!...'

תקציר משבוע שעבר: האברך מספר כי בתו ביקשה לנסוע עם חברותיה לציון הצדיק שבחולל, כאשר הוא חושש מהידרדרות רוחנית שלה בעטייה של הנסיעה. הוא נועץ ברבו שמציע לו לנסוע בעצמו איתה לבד..

אבל איך אעשה זאת? - הקשיתי בפני ראש הישיבה; הרי רק עתה התחלתי את 'זמן' הקיץ בכולל, יש לי גם חברותא חדשה, וזה-עתה התחלנו סוגיה חדשה, ואני נתון בעיצומה של כתיבת 'חבורה'. אם אסע איתה, ייגדעו כל ה'התחלות' הללו, וכשאחזור אולי לא אצליח להמשיך בלימוד הפורה שיש לי עכשיו בכולל!

והראש-ישיבה שלי מביט בי במבט כעוס-מה, ועשה לי רושם שהוא פשוט אינו מאמין ששמע נכון את הדברים יוצאים מפי תלמידו...

'אם כשהצגת בפניי את השאלה הראשונה, עוד הבנתי אותך, הפעם לא זכיתי להבין', אמר.

'על מה אתה מדבר? הרי אם חלילה לא תעשה כפי שאמרתי, והבת לא תחזור משם כפי שנסעה, לא יהיה לך לא תחילת 'זמן', ולא סוף 'זמן'! לא תוכל להכין 'חבורות', ולא תצליח ללמוד בכלל. האינך מבין שכדי לשמור על בתך עליך להשקיע מבחינתך את המקסימום, ולא לחסוך בשום מאמץ על-מנת לאפשר לה להישאר בת טובה וערכית כפי שאתה רוצה שתישאר!'

האברך מסיים את מכתבו בכך שאכן ציית לדבריו של ראש הישיבה, ונסע עם בתו, 'ולא

רק שהיא חזרה בסדר, אלא זה היה יותר מבסדר'... הוא מתאר כיצד שהה לצדה במשך כל הזמן, דיבר איתה בענייני חיזוק והשקפה, טוהר המידות והאמונה בהשם יתברך - 'כך גם



תלמודא
מושג תלמודי אחד

התורה - "מתנה" או "מקח"?

בגמרא ברכות (ה, ב) למדנו: "שלשה מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין. אלו הן: תורה, ארץ-ישראל והעולם-הבא. ומשמע מכאן שתורה נתנה לישראל בתורת "מתנה". וכן נראה בכתובים בחומש במדבר (כא, יח): "וממדבר מתנה"

אולם לעיל (ה, א) מקישה הגמרא בין מכירת חפץ למתן התורה ע"י הקב"ה דבמכירת חפץ מוכר עצב ולוקח שמח משא"כ בנתנית התורה שמח הקב"ה אחר שנתנה. ומשמע מהתורה ניתנה לישראל בתורת "מכר". ובאמת כי סתירה זו קיימת ועומדת בפסוק: "כי לקח טוב נתתי לכם" שפתח בלשון "לקח" - מקח וסיים בלשון "נתתי" - מתנה. וזכורני כי ראיתי בעתו להגאון רבי שלום משאש זצ"ל - רבה של ירושלים בחידושיו למסכת אבות שעמד בזה.

וכן יש לדקדק דהנה שנינו לקמן (נו, א) "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" אל תקרי מורשה אלא מאורסה ומשמע שכביכול התארסנו ונתקדשנו בקדושת התורה בזמן מתן תורה (וכבר האריך בזאת המקנה בהקדמת ספרו עיי"ש).

ואשר יראה בזה ובהקדם מה שנסנו בפ"ו דאבות (משניות ה'-ו') מ"ח קניני תורה, ולכאור' הרי התורה כבר ניתנה לנו ומה לנו לקנותה ב"קנינים" אלו. אלא שפשוט הוא הדבר דבעצם התורה שלנו היא אך כדי להשיגה צריך האדם לעמול ולטרוח בקנינה ע"י התעסקות שיחה ושיגה כדי לקבל השגותיה וגדולתה שהן קניני האדם (עי' קידושין לב:). שכן "תורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ליטלה יבא ויטול" (רמב"ם) ואין האמור כאן ב"קנין" גשמי אלא ב"קנין" של השגה שבה ע"י עמל, ובדומה דדומה הוא למן במדבר שהיה מונח במרחקים לאלו הרשעים או שלא בביתם לבינוניים (יומא עה.). שא"ז אומר כלל שלא נתנו להם המן דודאי שלהם הוא אלא שנצרכת הייתה פעולה טכנית כדי להביאו אל יד בעליו בפועל ואי"ז מערער ככי הוא על כח בעלותו.

וכע"ז היא התורה הקדושה בקנינה דאמנם שלנו היא לגמרי אלא שכדי לקבל השפעותיה והשגותיה עלינו לעמול בדם-הנפש כדי להשיגה וזוהי היא בחינת ה"מקח" וה"קנין" שבה. ובוזה יתיישבו ההדורים שאכן שניהם יש בה - ה"מתנה" בעצם וה"מקח" כלפי השגותיה, ולא סתרו כלל. והבן.

וכן מצאתי בכתביו של מורנו ורבנו הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל - ראש ממלכת התורה מיר.

התחזק הקשר בינינו, ומעתה בטוחני שהיא תציית למה שאומר לה'.



והוא שהקדמנו ואמרנו: בוודאי שכל צורב, כל לומד-תורה באשר-הוא, מעונין ללמוד בכולל כהרגלו, לא להיעדר ולו ליום אחד, להמשיך בעיוני הסוגיה עם החברותות, ולעשות שטייגן כמו שצריך. אבל, המשימות החינוכיות בתקופתנו הן כל-כך כבדות, כשעיקר-הכובד נופל כמובן על ההורים, ואם-כן צריך להיות פשוט וברור שכל עוד אנחנו מטופלים בילדים, זו המשימה הראשונה בחשיבותה, גם אם ביצוע הדבר יהיה כרוך ב'ביטול תורה'.

ומדוע הצבנו את שתי המלים האחרונות במרכאות? - כי האמת היא שזה לא ביטול תורה, אלא הוא-הוא קיומה. מה שהציע ראש הישיבה לתלמידו, במקרה הנ"ל, אינו בגדר ביטול תורה, אלא קיום חובת האדם בעולמו.

ואם הדרך היחידה שאפשר להציל בה את הבת היא על ידי הצטרפות לנסיעתה, הרי זה מה שהקב"ה דורש מאתנו. ומי שמקיים את רצון ה', נקרא מבטל-תורה חלילה? גם לימוד התורה עצמו הוא קיום רצונו יתברך, ואם ה' רוצה עכשיו שנצטרף לנסיעת הבת, הרי שזה המעשה, ואין בלתו, שעלינו לעשות.

בוודאי שהמקרה הנ"ל הוא רק דוגמא אחת מתוך אלף-אלפי דוגמאות אחרות העשויות לתפוס אותנו במהלך החיים והעשייה החינוכית. ואי אפשר לקחת את האירועים הללו ולהציבם בתוך 'ריבוע', ולהצהיר 'אני עושה רק מה שעשו אבותי'...

כל דור והנסיונות שלו, כל דור והפתיונות/ והפתרונות שלו, וצריך לפתוח את הראש, ולהפעילו במלוא הכוח, כדי להבין מה באמת השי"ת רוצה ודורש מאתנו.

רק אם יכוון האדם את מחשבותיו במסלול שכזה, ויסגל לעצמו הליכה בדרך זו, יש סיכוי שיצליח להעלות את עצמו, ואת כל בני ביתו, אל המסילה העולה בית ה'.

(על-פי ביטאון 'קול ברמה' - סיוון תשפ"ג, מאת ידידנו סופר הבית היהודי רבי משה-מיכאל צורן שליט"א)



אנשי העשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

תוכי – מה הוא אומר?

מרום התרגשות, השכן חיבקו ואמר לו: "בקש בקשה!
עד חצי המלכות.."

ליל שישי, ערב חג השבועות אשתקד.

בעלי חוזר הביתה ומספר מקרה מפתיע שקרה לו עם אחד השכנים.

בצהרי היום, בעודו בדרך לתפילת מנחה, הוא שומע את אחד השכנים שוטח בפני שכן אחר את מר-ליבו. "אתה לא מבין מה קרה לי, התוכי שלי קפץ מהמרפסת. הוא קצוץ כנפיים, כך שלא יכל לעוף... מקומה שביעית הוא נפל... אתה יודע מה יכול לקרות לו?! חיפשתי כבר יותר משעתיים בכל הרדיוס הקרוב, אך טרם נמצאה האבידה".

בעלי שמע זאת בחצי-אוזן, ושכח מהדבר.

בעלי מתפלל בדרך כלל מנחה-מעריב, ואז חוזר הביתה, אך הפעם חזר מיד אחרי תפילת מנחה והלך לתפילת ערבית בבית כנסת אחר.

בגילוי השגחתו המופלאה של ה', מיד בכניסתו לאותו בית כנסת שאל אותו אחד המתפללים: "תגיד, אתה יודע של מי התוכי הזה? תראה איזה יפה הוא... בטח שייך למישהו".

באותה שניה, בעלי נזכר בשכן. "בטח שאני יודע", אמר, כאילו שהוא אמור לדעת למי שייך תוכי שמסתובב ברחבי בית כנסת.

מיד לאחר התפילה השיב בעלי את האבדה לבעליה.

השכן פתח את הדלת - ואורו עיניו! "מצאת את התוכי שלי! אני חייב לך המון! אין לך מושג כמה אני חייב לך!", וכל הבית צהל ושמח על התוכי ששב לביתו...

"היכן מצאת אותו?" - שאל השכן.

"התוכי שלך צדיק אמיתי, חשקה נפשו בה... הוא הלך להתפלל", השיב בעלי.

מרום התרגשות, השכן חיבק את בעלי ואמר לו: "בקש בקשה! עד חצי המלכות".

"ובכן... אולי זאת השגחה פרטית, שגם אתה תבוא בעקבות התוכי לתפילה בבית הכנסת?".

"ביקשת... קיבלת!".

ואכן כך היה. כל אותה שבת וחג, אותו שכן נכח בתפילות, רק בזכות אותו תוכי שאבד ושב לבעליו.



תוכים בגן-החיות. צילום: ענת אפרת. ל"ח

מדהים לראות עד כמה ה' יורד למטה, לפרטי-פרטים של מקרים פשוטים, עם יהודים פשוטים, רק בשביל שעוד יהודי ישמע את עשרת הדברות - כתבה הגב' קורס.

איך ה' רקם סיפור מדהים, שהכל בו קרה בדיוק מופתי.

כיצד באותה דקה שאותו שכן שטח את בעייתו בפני השכן הנוסף, בעלי בדיוק עבר ושמע.

כיצד בעלי חזר הביתה בין מנחה למעריב, וכיצד הלך לתפילת מעריב בבית כנסת אחר. וכיצד

דווקא שם אחד המתפללים שאל בדיוק אותו כשנכנס אם הוא יודע למי שייך התוכי... שהרי לא היה שם לב אילולא היה נשאל. וכל זה רק בשביל שעוד יהודי יבוא לשמוע את עשרת הדיברות בחג השבועות...

(סיפרה: הגב' מ. קורס, גיליון 'הדיברות' פרשת שמיני תשפ"ג)

הכנה רוחנית לחג השבועות

גם השנה ניתן לקבל לדוא"ל - ללא תמורה - את קובץ 'שירת משה' המופלא, ובו משמעות ועבודתו הפנימית של חג השבועות לרבות תפילה מיוחדת ליום הקדוש - בשליחת דוא"ל לכתובת: abyisrael@gmail.com

לתשומת-ליבכם!

מסיבות טכניות, מהדורת הדפוס מודפסת בכמות מוגבלת מאוד. ניתן לקבל את הגיליון ללא תמורה - בשליחת דוא"ל לכתובת: abyisrael@gmail.com

מסע בעקבות התהילים

חילות התהילים מלוות אותנו תמיד –

בעתות שמחה כעתות כאב. המילים הללו מרפאות, חובשות מזור וצרי ומעניקות

תקווה גדולה << לרגל חג השבועות –

יום הילולת דוד מלכנו ע"ה, הרב זאב

קופילוניץ יוצא למסע בעקבות התהילים

התורה בתקופת דוד

המאמר הנוכחי יעסוק בפן הפחות-מוכר בספר התהילים שיסודו בהררי קודש מדרש שוחר טוב, אשר הובאו דבריו בלא ציון המקור בתוס' בקידושין לג. שתהילים כנגד חמישה חומשים.

דעת לנבון נקל, שצביון המושג 'תורה' בימי התנ"ך, היה שונה במעט או בהרבה מהמושג כפי איך שהוא מוכר בימינו, ושגור בפומהון דרבנן ותלמידהון – אם בימינו עיקר התורה זו התורה שבעל פה, והתורה שבכתב על כ"ד ספריה משמשת בעיקר כמקור הנכבד והנשגב ביותר לזאת התורה המצויה עתה בידנו, שהיא – היא התורה המסורה למשה רבינו עליו השלום, הרי בימים אלו טרם גיבוש התורה שבע"פ לכדי תורה שלמה בימי בית שני, המושג 'תורה' הוא תורה שבכתב.

תורה שבכתב פירושה: נבואה שניתנה להיכתב. אין דינה כדיון תורה שבעל פה, שעלינו להזדקק לספרים הקדושים שיבארו באר היטב במטבעות לשון אפופות מסתורין וערפילי טוהר, כיצד לימוד התורה שבעל פה הוא בבחינת 'נשיקה מפה אל פה', ואתדבקות רוחא ברוחא בתפיסת בעל התניא, או שהמילים היוצאות מפי הלומד יוצאות כביכול בו בזמן גם מפי הקב"ה בתפיסת הנפש החיים. הבחינת 'נשיקה מפה אל פה', הייתה כפשוטו ממש, וכן הכביכול היה כפשוטו

אם בימינו אנו, המושג התנכ"י המכונה בפי בעלי העבודה בתמציתיות בשם 'מלומדה', פירושו שנדרש להחדיר למערכת העבודה מעט לחלוחית 'טופח', וכולי האי ואולי 'על מנת להטפוח', הרי בימי קדם לפנינו בישראל ודבר ה' היה חזון נפרץ, כוונתו המקורית של הנביא 'ותהי יראתם אותי מצוות אנשים מלומדה', אין מטרתה להשריש פנימיות בלב מבקשי ה', אלא להאזין לכה אמר ה' במורא גדול זו גילוי שכינה ללא שום הסתר פנים, גבוה מעל גבוה אלפי מידות ממידותיו של אותו חסיד לובה ובעל השגה בימי האדמו"ר האמצעי, אשר לאחר שמיעת מאמר חסידות מפי רבו אזי תכפו עליו רגשותיו ויאמר לאודני דשמעי 'ס'גיסט-זיך אלוקות אין די גאסן'.

לאור זאת, כאשר אנו לומדים למשל בריש ברכות (ג): "...רוב אשי אמר עד חצות לילה היה עוסק בדברי תורה מכאן והילך בשירות ותשבחות", שוודאי שאין הכוונה

לרמב"ם עם צבא נושא כליו, או לחילופין לטור שו"ע עם מפרשיהם, ורק שהרמב"ם והטור היו קדומים יותר, אלא שכל דרך הלימוד וצביון הלימוד היו שונים לחלוטין מכל דרכי וצביון הלימוד המוכרות לנו כיום...

אולי ניתן לנסח זאת כך: תורה שבכתב היא תורה ותפילה ('קרוב למעלת הנבואה') באים כאחד, כאשר פי ה' דיבר אל הנביאים שזו תפילה, ודברי אלוקים חיים היא התורה שבכתב. לאחר ביטול היצר הרע של ע"ז, ובעקבותיו זה לעומת זה בטלה הנבואה (גר"א), התורה והתפילה נעשו נפרדים – התורה היא תורה שבעל פה היוצאת מפי הלומד והקב"ה יושב ושונה כנגדו, ותפילה גם באה על ידי כיסופיו ותחינותיו של נזר הבריאה המעפיל לפסגות רמות עד "קרוב למעלת הנבואה".

מאשפות ירים אביון

התמונה המשתקפת כמו שחר מכתבי בעל החידושי הרי"ם, מעמידה את דוד המלך בעל ההילולא כיסוד של חג השבועות, שהוא מעלה את הנשמות היהודיות לרום המעלה, ומגלה עומקים חבויים של רצונות וכיסופים המסתתרים תחת מעטה של תשוקות חומריות בבחי' 'מאשפות ירים אביון להושיבי עם נדיבים' – הקב"ה מוציא את הרצונות הטובים מתוך האשפתות והדבר נחשב כנדבת לב. לדברי המגלה עמוקות, מלבד התשתית של שירת הללוים בביהמ"ק בשירי דוד, הרי דוד יצק את יסודות התורה שבעל פה. יתכן לבאר בדרך אפס, שיש שני יסודות שהם אחד לתורה שבע"פ שנתחדשו בבית מדרשו של דוד: א. כיוון שעמל בה נקראת על שמו. ב. העם ההולכים בחושך יראו אור גדול. [בנספח לתהילים יבוארו אפוא הדברים בהרחבה ומשם תדרשנו].

להשלמת התמונה המרטיטה בבחי' 'תכלית הידיעה שנדע שלא נדע', ניתן ליצוק משמעות מיוחדת להצלבת שני מדרשים בשוחר טוב. האחד הוא המדרש הידוע, שחמשת הספרים בתהילים הם כנגד חמישה חומשי תורה, שעל אדניו הושתת ה'יהי רצון' אחרי אמירת תהילים. ומשנהו הוא המדרש המציין השוואות שונות בין דוד מלכא משיחא למשה רבינו "דוד מפרש מה שסתם משה".

יתכן לומר בדרך אפשר הסבר אפשרי, ש'מפרש מה שסתם' הוא הסברת רובד הרמוז שבתורה, כשאמנם 'אין לך מקרא יוצא מידי פשוטו' בהבנת פירוש המילות וביאור העניין בכללותו, אך עם זאת התורה כולה שמותיו של הקב"ה, והיא רומזת לדרכי הנהגת העולם המבוארות בתהילים. ומה שכתבו במדרש על שלמה המלך, שעם משלים משה את דברי התורה מתוך הבאר העמוקה, 'מים עמוקים עצה בלב איש ואיש תבונות ידלנה', נראים הדברים כנוטים לעניין רובדי הדרש והסוד שבתורה, כשבעיקר הדברים אמורים על מגילת שיר השירים, שכל הילוך המחשבה שבה הוא הבסיס לתורת הסוד, שהכתוב ידבר בתחתונים וירמוז בעליונים, וכל השפה היא שפה של 'משל ונמשל' – שלמה משל לקב"ה, ואיש ואישה משל לבורא וכנסת ישראל...

לאור כל זאת, ניתן לספק תשובה חלקית לפחות, לקושיא שהוקשתה ומנסרת בחללו של עולם המחשבה: מדוע אמרו חז"ל שאלמלא חטאו ישראל היו נכתבים רק חמישה חומשי תורה וספר יהושע מפני שערכה של ארץ ישראל הוא, והלא יש את 'תהילים' שהוא ספר התפילות של העם היהודי ו'שיר השירים' שהוא ספר הספרים של אהבת הקב"ה לישראל, ומה עניין שני ספרים נכבדים ונשגבים אלו, הקדושים ומקודשים בכל מיני קדושות, ושניתנו במתנה טובה לעם ישראל, כדי לשער גודל מעלתם וחיבתם לפני המקום, לחטאי ישראל, ומדוע הם אינם נצרכים בלא החטא.

אם אכן ננקוט לכל הפחות בעניין זה 'אין לך מדרש היוצא מידי פשוטו', הרי שהן ספר תהילים והן שיר השירים נצרכו להיכתב מטעמי ירידת הדורות – תהילים נצרך להיכתב כדי 'לפרש מה שסתם משה', ושיר השירים נצרך להיכתב כדי לדלות את הדברי תורה מהבאר העמוק שכך 'היו דברי תורה דומים קודם שבא שלמה המלך'. לפי זה נמצא שספר תהילים אינו רק ספר תחינות, אלא ספר 'המפרש מה שסתם משה' – אם תמצא לומר, פרשיות שונות בחמשת חומשי תורה, ואם תמצא לומר, מה שסתם משה בספר איוב שהוקדש כולו – כדברי הרמב"ן בהקדמתו לאיוב – לבירור דרכי ההשגחה בעולם ושאלת השאלות של 'צדיק ורע לו רשע וטוב לו', וגם ספר תהילים מפרש בדרך שיר דרכי הנהגת הקב"ה את עולמו, כשהגם שנראה כלפי חוץ 'דרך רשעים צלחה', הרי הקב"ה משגיח על הצדיק החוסה תחת צל כנפי השכינה והוא 'רגל רביעי במרכבה'.

יתכן להוסיף בזה נופך, שהסיבה שספר תהילים 'מפרש מה שסתם משה' בספר איוב, לגבי דרכי הנהגה של 'צדיק ורע לו רשע וטוב לו', מאחר שהשאלה עתיקת היומין הלזו שימיה כמעט כימי עולם, איננה אך ורק שאלה שכלית-עיונית הדורשת מענה עיוני גרידא, אלא גם – ואולי בעיקר – שאלה רגשית כאובה הבודקת מעמקי השברי-שברים כחרס הנשבר של הלב קרוע ומורתח. התשובה העניינית לשאלה העניינית רשומה בספר איוב, והיא כדברי הרמב"ן 'סוד הגלגול', אך המענה הרגשי לשאלה הכה כאובה 'למה דרך רשעים צליחה', כניסוחו של הרה"ק בעל הבית אברהם מסלונים שאמר בשפת האידיש 'הלב מתפוצץ לראות זאת', הוא 'שירי דוד עבדך הנאמרים בעירך האמורים לפני מזבחך' – שיר המגלה כיצד הקללות הם בפנימיותם ברכות.

לחרוש את הלב

לומר, אולי ניתנה רשות לשבר את האוזן בלשון ציורית: התהילים זו העבודה לחרוש את הלב ולעבדו כדי שיוכל להישפך כמים נוכח פני ה', ושיר השירים שירת ההשגה שלא היה העולם כדאי לה ולאורה, היא המתן שכר לצדיקים המייחדים שמו ית' בעולם על כל מידה ומידה שהוא גותן להם, כעניין שנאמר 'למען יזמרך כבוד ולא ידום', שאכן יזכו להשגות בגדלותו.

וזאת למודעי שהמאמר דנן המוגש לפני הקורא והמעייין, אין מטרתו לדרוש מעשה קולמוס במעשה בראשית ובמעשה מרכבה, בדברים שכיסם עתיק יומין והלבישם עדי עדיים, אלא אך ורק לפתח ולהרחיב את הרעיון המקובל מפי ספרים וסופרים קדמונים, שספר תהילים מהווה השלמה לחמישה חומשי תורה. זאת במציאת מקבילות בין תהילים לפרשיות התורה, כאשר כולי האי ואולי – אפשר יבואו גדולים וטובים וישלימו את המלאכה על ידי רום השגותיהם ובניינם.

ארי תציתון למילי

גם אם העיניים מבקשות להיעצם אחרי לילה נטול-שינה, לאוזניים של כולנו נכנסות מילות ה"אקדמות" שחיבר רבי מאיר ש"ץ מוורמייזא, הנשמעת לפני קריאת התורה בבוקר חג השבועות. השנה הגיע הזמן גם להבין את תרגומן של המילים הארמיות, שמתבררות כרוויות תשוקה לבורא יתברך שמו << לקרוא ולהתרגש >> באדיבות מוסדות 'שאו מרום עיניכם'



חגיגות 'חודש הספר' במכון 'בלבבי':

מבצע בלעדי ומיוחד לחודש הספר!

<< סדרת הספרים החינוכית המבוקשת 'דרכו'
(כ-700 עמודים של תוכן חינוכי ייחודי ומקורי)
מאת סופר הנשמה הרב אברהם י. פרידמן

ב-60 ש"ח בלבד!

* המבצע לוחשיס דרך מכון 'בלבבי' בלבד. * אפשרות למשלוחים לחבי הארץ.

ברכישת שני החלקים
תקבלו את קובץ 'דרך חיים' -
משנתו החינוכית של מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל

במתנה!



אז תחמיצו את ההזדמנות החז-פאמית!

לפרטים ורכישה - מכון 'בלבבי' - יהדות וחינוך מלב אל לב:
פלא': 0504116867 דוא"ל: a0504116867@gmail.com